

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry. Test sa skladá z dvoch častí. I. časť obsahuje pravopisné cvičenie, v ktorom máte doplniť 20 písmen. Za každé správne doplnenie získate 0,5 b; spolu za I. časť môžete získať max. 10 bodov.

II. časť testu obsahuje ukážky a testové úlohy. Pri úlohách s možnosťou výberu správnu odpoveď zakrúžkujte priamo v teste. Pri doplňovacích úlohách, odpoveď zapíšete na vyznačený riadok. Za II. časť môžete získať max. 40 bodov.

Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie celého testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

I. časť

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce i/í alebo y/ý.

Karolov__ rodičia nás dlho poz__vali na návštevu.
T__chto ôsm__ch žiakov už nik nepredbehne.
Povedali nám to Oľg__n__ súrodenci. Toto je ten
slávny lev__ kráľ? Mlad__ umelci si prevzali
medail___. S naš__mi znám__mi pôjdem
k__vadlovou dopravou. Všade okolo nás sú samé
v__rus___. V septembr__ je s__chravo. Hus__
zlostne s__peli. Neudr__ ho, nesmieš sa b__ť!

Ukážka 1
(K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 1 – 13)

Morské živočíchy

Vráskavce modré sú najväčšie morské cicavce a najväčšie živočíchy na svete. Dospelý jedinec váži 190 ton, čo je hmotnosť až 50 nosorožcov. Iba jeho jazyk váži 3 tony, teda viac, ako 35 dospelých ľudí. Jeho práve narodené mláďa váži viac ako 5 ton, čo je hmotnosť 1000 novorodencov.

Medúza tanierovka arktická má obvod zvona a chápadlá dlhé až 36 m, čo je viac ako dĺžka najväčšieho vráskavca. Je to najväčšia medúza na svete.

Raje manty s telom v tvare diamantu sú najväčšie spomedzi rají. Niektoré jedince vážia viac ako 3 tony a majú „rozpätie krídel“ až 8 m. Vo vode sa pohybujú pomaly a keď sa snažia uniknúť predátorom, dokážu vyskočiť z vody až 2 m nad hladinu.

Najväčším plutvonožcom je obrovský tuleň sloní. Rekordný jedinec bol 6,5 m dlhý a vážil 4 tony. Keď sa vzpriamil, dosahoval výšku 3 m.

Moly slncovité sa liahnu z ikier veľkých ako špendlíková hlavička, dospelé jedince dosahujú veľkosť malého nákladného auta. Sú 3 m dlhé a vážia viac ako 2 tony. Mola slncovitá je najťažšia kostnatá ryba na svete. Obľúbenou potravou _____ (mola – G, pl.) slncovitých morských sú medúzy.

Morské obr

morský obor	druh	rekordné miery
chobotnica veľká	hlavonožce	dĺžka: 4 m
kožatka morská	korytnačka	dĺžka: 2,54 m
hviezdovka	ostnatonožce	priemer: 1,38 m
rozeva obrovská	lastúrník	hmotnosť: 333 kg
homár americký	homár	hmotnosť: 20 kg

(Zdroj: Usborne Publishing Ltd. London: Fakty a rekordy pre cool školáka. Bratislava: Viktoria Print, 2007, s. 84 – 87. ISBN 80-89065-79-1, upravené)

1. Ktoré z tvrdení vyplýva z ukážky?

- A) Tuleň sloní je rovnaký druh ako vráskavec.
- B) Mola slncovitá je najväčšia ryba na svete.
- C) Rozeva obrovská váži menej ako mola slncovitá.
- D) Hviezdovka má väčší obvod ako medúza tanierovka.

2. Ktoré z tvrdení nevyplýva z ukážky?

- A) Najdlhším živočíchom je vráskavec.
- B) Dĺžka vráskavca je menšia ako 36 m.
- C) Raja manta je požieraná dravcami.
- D) Najväčšie korytnačka dosiahla dĺžku až 2, 54 m.

3. Doplňte v poslednej vete správne vyskloňované chýbajúce slovo.

4. Vyberte správnu možnosť:

- A) V ukážke sú zastúpené všetky neohybné slovné druhy.
- B) V ukážke sú 4 podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru mesto.

- C) V ukážke sú slovesá len v prítomnom čase.
D) V 1. vete v treťom odseku je príslovka miesta.

5. Zakrúžkujte pravdivosť tvrdenia:

V ukážke sa nenachádza prirovnanie. : áno nie

6. Uved'ite, k akému:

A) slohovému štýlu, B) slohovému postupu
patrí ukážka.

A) _____ B) _____

7. Napíšte slovom pravopisne správne číslovku v predposlednom riadku tabuľky.
hmotnosť: 333 kg

8. V ktorej možnosti je správne určený zvýraznený vetný člen v nasledujúcej vete?

Dospelé jedince dosahujú veľkosť malého nákladného **auta**.

A) predmet B) nezhodný prívlastok C) príslovkové určenie D) podmet

9. Určte slovné druhy zvýraznených slov vo vete:

Niektoré jedince vážia **viac ako** 3 tony a **majú** „rozpätie **křídel**“ **až** 8 m.

a) niektoré: _____ b) ako: _____

c) majú: _____ d) až: _____

10. Vypíšte z posledného odseku ukážky slovo, v ktorom nie je dodržané pravidlo rytmického zákona.

11. Doplňte správne chýbajúce písmeno: Morské obr_____

12. Slovo homár sa skloňuje v množnom čísle podľa vzoru:

A) chlap B) kuli C) dub D) stroj

13. Dajte slovné spojenie do správneho tvaru:

tuleň sloní – L jednotné číslo: _____

Ukážka 2

(K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 14 – 23)

Ján Smrek: Najčistejšia láska

Z lások je najčistejšia láska k deťom.
To hovorím vo veku múdrosti.
Človek len zriedka vie o niečom svätom.
Dieťa má gloriolu milosti.

Mám synkov dvoch. Ich kožka číry hodváb.
Kvôli nej rád som hore, nejdem spať.
Chcem hladiť ju, keď spia. Dňa bludný koráb
nechávam v prístav tento vetrom hnať.

Pohládzam ručičky, čo neporania.
Ešte sú kvetiny to, čo len tešia.
Tu pravá záhrada je milovania.
Tu zabúdam, že veľkí ľudia hrešia.

14. Z obsahovej stránky patrí ukážka 2 do lyriky:

A) reflexívnej B) rodinnej C) spoločenskej D) osobnej

15. Pomenujte druh rýmu, ktorý sa vyskytuje v ukážke 2.

16. Zakrúžkujte pravdivosť tvrdenia:

Hlavná myšlienka básne je: Deti sú krásne a jemné.

áno

nie

17. Ktorá časť dňa sa v ukážke spomína? _____

18. Vytvorte antonymum k slovu zriedka: _____

19. Pomenujte básnické umelecké prostriedky:

a) najčistejšia láska _____

b) Dieťa má gloriolu milosti. _____

20. Z ukážky vyplýva:

- A) Človek nemôže mať rád viac vecí. B) Významné osobnosti hrešia.
C) Deti sú čisté, nevinné. D) Autor si v prítomnosti detí spomína na zlo.

21. Akým slovným druhom je zvýraznené slovo kvôli vo vete z ukážky:

Kvôli nej rád som hore, nejdem spať.

- A) Predložka. B) Častica. C) Citoslovce. D) Príslovka.

22. Zakrúžkujte pravdivosť tvrdenia:

Zvýraznené slovo vo vete: Dňa bludný koráb nechávam v prístav tento vetrom hnať.
je použité vo význame – chybný, nezmyselný.

áno

nie

23. Synonymum k slovu číry vo vete: Ich kožka číry hodváb je:

A) priesračný B) jemný C) jasný D) čistý

24. V ktorej z uvedených viet je správna interpunkcia?

- A) Predali mu, samozrejme, len čerstvé vajčka.
- B) Cítil sa tu lepšie ako čakal.
- C) Kto hovorí, že je najmúdrejší obyčajne vie veľmi málo.
- D) Vykračoval si lesom, ako pyšný kohút od susedov.

25. Pomenujte zvýraznené vetné členy vo vete:

Zúfalá **snaha vyhrať ho** napíňala **obrovskou neviditeľnou silou**.

A) snaha: _____ C) ho: _____

B) vyhrať: _____ D) silou: _____

E) obrovskou neviditeľnou: _____

**26. Určte gramatické kategórie slovesa vo zvýraznenej vete:
Chceli by ste ísť s nami na prechádzku?**

27. Napíšte číslom, z koľkých slabík sa skladá slovo: teritórium.

28. Napíšte, aký druh melódie sa uplatňuje vo vete: *Chceli by ste ísť s nami na prechádzku?*

_____ melódia

29. Zakrúžkujte slová, v ktorých sa hlásky spodobujú:

nadšenie, svadba, chrípka, dlhšie, v teple, nosme, pravda, k tebe, sčítať, roztrhať

30. Pomenujte, ako vznikli slová: antiromán, samoobsluha, plynomer.
